

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 1 oktober 1997

om stöd som Frankrike påstått ha beviljat SFMI-Chronopost

[delgivet med nr K(1997) 3146]

(Endast den franska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(98/365/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR
FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 93.2 första stycket i detta,

med beaktande av Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

efter att ha gett berörda parter, i enlighet med ovan nämnda artiklar, tillfälle att inkomma med synpunkter, och

med beaktande av följande:

I. ALLMÄN BAKGRUND

A. Historik

I Frankrike är expresspost en verksamhet som är utsatt för fri konkurrens i motsats till normal postbefordran, där La Poste — den franska posten — har monopol.

La Poste utgjorde en integrerad del av den franska statsförvaltningen fram till slutet av 1990. Den 1 januari 1991 blev La Poste i enlighet med lag nr 90-568 av den 2 juli 1990 en självständig offentlig juridisk person, vilket tillät La Poste att verka inom konkurrensutsatta verksamheter vid sidan av sin offentliga verksamhet.

Vid slutet av 1985/början av 1986 överlät La Poste förvaltningen av sin verksamhet inom området expresspost, som därtills hade drivits under namnet Postadex, till ett privatrechtsligt dotterbolag — Société française de messagerie internationale (SFMI) — som bildats i detta syfte. SFMI grundades med ett eget kapital på 10 miljoner franska franc, fördelat mellan Sofipost (66 %) — som i sin tur är helägt av La Poste — och TAT Express (34 %) — ett dotterbolag till flygbolaget Transport aérien transrégional

(TAT). SFMI skulle tillhandahålla sina tjänster inom området expresspost under namnet EMS/Chronopost.

Post- och teleministeriet fastställde genom anvisningar av den 19 augusti 1986 formerna för hur man skall bedriva och marknadsföra sin tjänsteverksamhet på området expresspost. I dessa anvisningar preciserades att verksamheten skulle bedrivas av SFMI, huvudsakligen med medel från La Poste, kompletterade med medel från TAT. Man fastställde bland annat att La Poste skulle stödja SFMI med logistik och marknadsföring. De kontraktsmässiga relationerna mellan La Poste och SFMI styrs genom avtal. Ett första avtal, som slöts 1986 och som gällde fram till 1992, ersattes av ett andra avtal som trädde i kraft den 1 januari 1993.

Expresspostens verksamhetsstruktur ändrades 1992. Sofipost och TAT skapade ett nytt företag, Chronopost SA (Chronopost), där man ånyo hade andelar på 66 respektive 34 %. Chronopost övertog SFMI:s nationella verksamhet, medan den internationella verksamheten kvarstod i SFMI:s regi. SFMI köptes upp av GDEW France, franskt dotterbolag till det internationella företaget GDEW, vars ägare är det australiska företaget TNT och de tyska, kanadensiska, franska, nederländska och svenska postväsendena. Det bör här påpekas att GDEW är ett samriskföretag med karaktär av koncentration som har godkänts genom kommissionens beslut av den 2 december 1991 (!).

Inom ramen för denna nya struktur skulle Chronopost fungera som agent för SFMI (och senare för GDEW) och tillhandahålla tjänster när det gäller den franska hanteringen av internationella försändelser. Chronopost kunde inte heller konkurrera med SFMI, för vilken man var ensam representant fram till den 1 januari 1995. Chronopost åtnjöt fram till denna dag också ensamrätt till La Postes nät. (I detta beslut hänvisas systematiskt till "SFMI-Chronopost", även när det bara rör sig om ett av företagen).

(!) EGT C 322, 13.12.1991, s. 19.

B. SFMI-Chronoposts ekonomiska resultat

När SFMI-Chronopost inledde sin verksamhet 1986 dominerades den franska marknaden för internationell expresspost av företaget DHL, som hade mer än 40 % av marknaden. Den internationella omsättningen för La Postes tjänst Postadex uppgick 1985 till 45 miljoner franska franc (vilket motsvarade ungefär 10 % av marknaden). Sedan SFMI-Chronoposts inträde på marknaden 1986 har den vuxit kontinuerligt (den totala omsättningen har ökat från 500 miljoner franska franc 1986 till 2,7 miljarder franska franc 1996).

SFMI-Chronopost är ett blomstrande företag, som har tagit marknadsandelar och befäst sin position samtidigt som det hela tiden har genererat vinst. Företagets marknadsandel har vuxit från 4 % 1986 till 22 % 1996, och har varje år gett utdelning. Denna lönsamhet har sin förklaring i uppsvinget för den franska marknaden för expresspost, i att SFMI-Chronopost har haft tillgång till moderbolagets nät, i att man har valt en sund affärsstrategi och i stora investeringar på marknadsföringssidan.

Den kan konstateras att SFMI-Chronopost — framför allt under sina första år — lade ut större delen av sin verksamhet på La Poste, vilket begränsade dess rörelsekostnader (och framför allt dess fasta kostnader). Detta förklarar varför företaget grundades med ett mycket begränsat eget kapital (10 miljoner franska franc).

I motsats till sina konkurrenter, som huvudsakligen verkade på den internationella marknaden, beslutade SFMI-Chronopost att verka både på den internationella och på den franska marknaden. Man fick sålunda tillträde till en ny marknad som karaktäriserades av en svag konkurrens, och kunde göra samverkansvinster tack vare en gemensam verksamhet på den internationella och den inhemska marknaden.

EMS/Chronoposts produkt var dessutom enklare än de produkter som erbjöds av konkurrenterna, framför allt av DHL. I motsats till DHL vände sig EMS/Chronopost inte till en fast kundkrets. Egenskaperna hos den produkt som SFMI-Chronopost erbjöd gjorde det därmed möjligt att hålla lägre priser än konkurrenterna. Framför allt hämtade SFMI-Chronopost normalt sina tillfälliga kunders brev och paket på postkontoren, medan konkurrenterna hämtade upp försändelserna hos sina kunder. SFMI-Chronopost ställde i motsats till DHL inte upp några garantier för sina leveranstider. Dess geografiska täckning var också mer begränsad än DHL:s (100 länder mot DHL:s 175 länder år 1988). Dess stödtjänster, framför allt datatjänster för att ständigt kontrollera tillhandahållna tjänster, var också mindre utvecklade än konkurrenternas.

SFMI-Chronopost har blivit allt självständigare gentemot La Poste, och den andel av verksamheten man lagt ut på

La Poste har minskat under årens lopp (till exempel från 67 % 1987 till 39 % 1994 i fråga om upphämtning och från 94 % 1987 till 45,8 % 1994 i fråga om distribution). 1996 hade SFMI-Chronopost 1 870 anställda, 32 kontor och 2 postterminaler, 6 terminaler för internationell befordran och 600 fordon. SFMI-Chronopost använde sig av 450 underleverantörer, däribland La Poste.

För sin marknadsföring hade SFMI-Chronopost 95 försäljare år 1996. Bara en fjärdedel av den totala försäljningen skedde med La Poste som mellanhand.

C. Anmälan och förfarande

Den 21 december 1990 gjorde Syndicat français de l'Express international (SFEI) — ett konsortium bestående av företag som tillhandahåller tjänster inom området expresspost i konkurrens med SFMI-Chronopost — en anmälan till kommissionen med motiveringen att det stöd i fråga om logistik och försäljning som La Poste ger SFMI-Chronopost skulle utgöra ett statligt stöd i den mening som avses i artiklarna 92 och 93 i fördraget. Detta stöd skulle ha medgett SFMI-Chronopost att hålla avsevärt lägre priser än konkurrenterna. Anmälan åtföljdes av en ekonomisk analys som gjorts av konsultföretaget Braxton på SFEI:s uppdrag. I denna analys gör man en beräkning av det stöd som SFMI-Chronopost skulle ha fått under perioden 1986–1989.

Genom en skrivelse av den 10 mars 1992 informerade kommissionen klaganden att ärendet hade avskrivits. SFEI och vissa av SFMI-Chronoposts konkurrenter överklagade då denna skrivelse till Europeiska gemenskapernas domstol i syfte att få den ogiltigförklarad. Kommissionen återkallade då sin skrivelse för att skaffa fram utförligare information i frågan.

På begäran av kommissionen lämnade Frankrike upplysningar i en skrivelse av den 21 januari 1993, i ett telefax från behöriga myndigheter den 3 maj 1993 och i en skrivelse av den 10 juni 1993.

Den 16 juni 1993 väckte SFEI och fem av de företag som det representerar talan mot bland andra SFMI-Chronopost och La Poste inför handelsdomstolen i Paris. I en andra studie från konsultföretaget Braxton, som bifogades talan, hade man uppdaterat siffrorna från den första studien genom att utsträcka beräkningsperioden för stödet till slutet av 1991.

Den 5 januari 1994 ställde handelsdomstolen i Paris på grundval av artikel 177 i fördraget åtta frågor till EG-domstolen om tolkningen av artiklarna 92 och 93 i fördraget. Kommissionen lade fram sina skriftliga synpunkter på dessa frågor den 6 maj 1994. Den franska regeringen, som hade kungjort sitt ställningstagande i maj 1994, bifogade till sina synpunkter en studie av konsultföretaget Ernst & Young som svar på de två rapporterna från Braxton.

I februari 1996 inledde kommissionen ett förfarande enligt artikel 93.2 i fördraget om bland annat det stöd som La Poste hade gett SFMI-Chronopost under perioden 1986–1991⁽²⁾. Kommissionen hade kommit fram till att man inte kunde utesluta att Frankrike skulle ha beviljat SFMI-Chronopost ett statligt stöd (direkt eller via La Poste som mellanhand).

Framför allt kunde man med tillgänglig information om La Postes tjänster till SFMI-Chronopost konstatera att 1992 var det enda år under vilket de priser som postförvaltningen fakturerat motsvarade dess reella kostnader plus vinstmarginal. Kommissionen hade inte tillräcklig information för att kunna utesluta att SFMI-Chronopost skulle ha fått statligt stöd under räkenskapsåren före och efter 1992.

Kommissionen hade inte heller tillräckligt detaljerad information för att kunna utesluta att grundandet av SFMI-Chronopost på ett eller annat sätt hade inbegripit överföring av resurser från staten.

Det fanns ingen information om i vilken omfattning man tillämpat ett av de villkor som ägarna bakom samriskföretaget GDEW hade åtagit sig att följa i samband med att företaget godkändes. Enligt detta villkor förbinder sig parterna att, i brist på bevis för att man inte gjort några korssubventioner, erbjuda konkurrenterna samma tjänster som man erbjuder samriskföretaget – i enlighet med principen om lika behandling av likvärdiga transaktioner – för att utesluta varje risk att offentliga resurser förs över till en av aktörerna på marknaden för expresspost. Samma synpunkter gäller också för tillhandahållandet av La Postes infrastruktur till andra aktörer än samriskföretaget från och med den 1 januari 1995.

Det fanns inte heller någon information om huruvida man följt den rekommendation som kommissionen hade utfärdat i samband med sitt beslut om La Postes konkurrensutsatta verksamhet⁽³⁾. Kommissionen betonade här att man i La Postes räkenskaper bör påvisa att det inte förekommer några subventioner till verksamheter utanför området samhällstjänster, eftersom sådana subventioner skulle falla under artiklarna 92 och 93 i fördraget. Eftersom man i beslutet i frågan ålade La Poste att på denna punkt varje år lägga fram precisa upplysningar, skulle situationen inom området expresspost vara föremål för en första kontroll på grundval av tillgängliga uppgifter i slutet av 1995.

Kommissionen ansåg att ingen av ovan beskrivna åtgärder, med undantag för bildandet av samriskföretaget

GDEW, hade anmälts i enlighet med artikel 93.3 i fördraget. Dessa åtgärder kunde innehålla stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget och artikel 61.1 i EES-avtalet. Dessa stödåtgärder skulle inte kunna omfattas av de undantag som avses i artikel 92.2 och 92.3 i fördraget och artikel 61.2 och 61.3 i EES-avtalet.

Frankrike informerades om att man hade inlett förfarandet genom en skrivelse av den 20 mars 1996.

Domstolen avkunnade sin dom den 11 juli 1996⁽⁴⁾. Det förfarande som inlemts i handelsdomstolen, som ajournerats i avvaktan på domstolens beslut, återupptogs den 24 september 1996.

Den 30 maj 1996 lade Frankrike för kommissionen fram en skrivelse med sina synpunkter inom ramen för det förfarande som stipuleras av artikel 93.2 i fördraget.

SFEI lade för sin del fram sina synpunkter i augusti 1996 och drog framför allt kommissionens uppmärksamhet till flera nya åtgärder som kunde utgöra statligt stöd till SFMI-Chronopost. Det handlade om att SFMI-Chronopost använde sig av La Postes märkesnamn och framför allt dess fordon som marknadsföringsstöd, SFMI-Chronoposts gynnade tillträde till Radio Frances sändningar, tull- och skatteprivilegier som beviljats SFMI-Chronopost och själva La Poste samt investeringar som La Poste gjort i plattformar för hantering av paketpost. SFEI utvidgade i december 1990 sin talan till dessa nya åtgärder.

Med sina synpunkter bifogade SFEI en ekonomisk studie som gjorts av konsultföretaget Bain & Company (hädanefter kallad "Bain-studien"). Denna studie syftade framför allt till att bedöma det stödbelopp som motsvarades av La Postes stöd till SFMI under perioden 1986-1991. Bain-studien grundades på information i rapporten från Ernst & Young, och dess siffror skulle enligt SFEI vara mer tillförlitliga än siffrorna i de två tidigare rapporterna från Braxton. Dessutom begärde SFEI att kommissionen skulle vidta interimistiska åtgärder i fråga om det förmodade stödet till SFMI-Chronopost. Klaganden upprepade sin begäran om interimståtgärder i en skrivelse av den 7 november 1996. I två skrivelser av den 22 oktober respektive den 13 november 1996 svarade kommissionen klaganden att man inte avsåg att vidta några sådana åtgärder eftersom man ännu inte kunde avgöra huruvida det handlade om statligt stöd.

⁽²⁾ EGT C 206, 17.7.1996, s. 3.

⁽³⁾ EGT C 262, 7.10.1995, s. 11.

⁽⁴⁾ Mål C-39/94, SFEI m. fl. mot La Poste m. fl. (hädanefter "La Poste"), REG 1996, s. I-3547.

Kommissionen förmedlade SFEI:s synpunkter till Frankrike i september 1996. Som svar på dessa synpunkter lade Frankrike fram en skrivelse för kommissionen åtföljd av en uttömmande ekonomisk studie av konsultföretaget Deloitte Touche Tohmatsu (hädanefter kallad "Deloitte-studien"). I detta dokument analyserade och svarade man på slutsatserna i Bain-studien. Efter en förfrågan från kommissionen inkom de franska myndigheterna med ytterligare upplysningar och klargöranden.

Kommissionen har vid flera tillfällen sammanträtt med de franska myndigheterna. Det sista av dessa sammanträden ägde rum i Paris den 10 juni 1997.

Klaganden riktade en ny skrivelse till kommissionen den 27 april 1997 för att förhöra sig om hur ärendet framskred. SFEI begärde av kommissionen detaljerade upplysningar om Frankrikes svar på att man hade inlett det förfarande som avses i artikel 93.2 och om kommissionens position och avsikter i denna fråga. I en skrivelse av den 30 april 1997 svarade kommissionen klaganden att de upplysningar som Frankrike gett var affärsmässigt känsliga och inte kunde avslöjas samt att man hade tillräcklig information för att kunna uttala sig i frågan. I samma skrivelser begärde kommissionen att klaganden skulle lägga fram förtydliganden i fråga om vissa av sina påståenden. SFEI svarade kommissionen genom en skrivelse av den 14 maj 1997.

D. Granskade åtgärder

De åtgärder som kommissionen skulle granska utifrån reglerna om statligt stöd utgörs av följande:

- 1) *Logistikstöd* bestående i att man gett SFMI-Chronopost tillgång till La Postes infrastruktur för insamling, sortering, transport och distribution av dess försändelser.

Priset för logistikstödet har beräknats genom att man har multiplicerat dels antalet behandlade objekt (som till exempel i fråga om insamling), dels de transporterade objektens totala vikt (som till exempel i fråga om befordran) med det enhetspris för olika aktiviteter som krävs för att La Poste skall kunna garantera sina tjänster till dotterbolaget. Dessa enhetspriser har av La Poste och SFMI-Chronopost förhandlats fram varje år. De är grundade på La Postes kostnader med vissa marginaler.

För att beräkna totalbeloppet för de stödtjänster som tillhandahålls SFMI-Chronopost beräknar La Poste först sina direkta rörelsekostnader — förutom kostnaderna för huvudkontoret och regionkontoren — som funktion av produktionskedjan (grundläggande aktivi-

teter) motsvarande tillhandahållandet av befodrings-tjänster och deras reella volym. Kostnaderna för huvudkontoret och regionkontoren fördelas sedan proportionellt efter självkostnadspriset för varje tjänst.

När det gäller produktionskedjan har La Poste inte något redovisningssystem som medger att man kan beräkna de reella kostnaderna för att tillhandahålla detta logistikstöd till SFMI-Chronopost. Fram till 1992 beräknade man kostnaderna på grundval av uppskattningar. De tjänster som tillhandahölls SFMI-Chronopost delades upp i en serie grundläggande aktiviteter för vilka man före 1992 inte hade gjort några tidsstudier. För att fastställa dessa kostnader likställde La Poste dessa tjänster med befintliga posttjänster av liknande karaktär, för vilka man redan hade gjort tidsstudier och kostnadsberäkningar (till exempel försändelse av ett rekommenderat brev). 1992 beräknade man tidsåtgången och kostnaden för aktuella aktiviteter med beaktande av reella befodringsvolymerna expost. Dessa beräkningar gjorde det möjligt för La Poste att uppskatta den reella kostnaden för sitt logistikstöd.

För att mer exakt beräkna kostnaden för detta logistikstöd har La Poste för sina enhetskostnader under 1992 tillämpat en uppräkningsfaktor motsvarande den totala lönesummans tillväxttakt. Valet av denna faktor motiveras av att lönerna utgör huvuddelen av kostnaden för logistikstödet (mer än 75 %). De reella kostnaderna för 1992, som fastställts med utgångspunkt i den verkliga produktionskedjan, har sålunda räknats upp och multiplicerats med de befodringsvolymerna som verkligen registrerats varje år under perioden 1986–1991. Genom denna "retrospektiva" metod har La Poste kunnat erhålla en trovärdig uppskattning av sina reella kostnader mellan 1986 och 1991.

Jämförelsen av kostnaderna för logistikstödet och de priser som SFMI-Chronopost har betalat för stödet visar att den kumulerade täckningsgraden för de totala kostnaderna uppgick till 116,1 % för perioden 1986–1991 och till 119 % för perioden 1986–1995. Det är bara under 1986 och 1987 som intäkterna från logistikstödet har underskridit kostnaderna (med en täckningsgrad på 70,3 respektive 84,3 %). Dessa intäkter täckte dock de direkta kostnaderna före kostnader för huvud- och regionkontor.

Sedan 1993 ger SFMI-Chronopost varje år ett fast schablonmässigt bidrag till kostnaderna för postnätet (se nedan), vilket genom växelverkan har lett till sjunkande enhetskostnader. Det står ändå klart att det pris som SFMI-Chronopost betalar är högre än de kostnader som La Poste bär.

Fördelarna av detta logistikstöd har enligt klaganden stärkts ytterligare genom att SFMI-Chronopost åtnjuter en privilegierad tullbehandling (se nedan) och långa betalningsfrister. Fram till 1992 skickade La Poste månatliga fakturor till SFMI-Chronopost, som sedan hade 90 dagars betalningsfrist från slutet av varje fakturerad månad.

- 2) *Försäljningsstöd*, det vill säga en direkt tillgång för SFMI-Chronopost till La Postes kunder och goodwill. Klaganden menar att La Poste 1986 förde över sin kundkrets för produkten Postadex till SFMI-Chronopost utan någon som helst motprestation (produkten Postadex ersattes 1986 av produkten EMS-Chronopost). Dessutom har SFMI-Chronopost dragit nytta av försäljnings- och reklamkampanjer som organiserats av La Poste.

Frankrike förklarade att de priser som SFMI-Chronopost har betalat för logistikstödet till fullo täcker de kostnader som har burits av La Poste. De täcker sålunda också kostnaderna för försäljningsstödet (genom aktiviteter rörande deponering och inkasso). Förutom denna direkta betalning betalar SFMI-Chronopost en avgift baserad på sin omsättning och dess årliga tillväxt [..](^{*}). Under perioden 1986–1995 har SFMI-Chronopost betalat följande belopp till La Poste:

— 1986/1987	26 miljoner franska franc
— 1988	31 miljoner franska franc
— 1989	39 miljoner franska franc
— 1990	47 miljoner franska franc
— 1991	49 miljoner franska franc
— 1992	56 miljoner franska franc
— 1993	45 miljoner franska franc
— 1994	56 miljoner franska franc
— 1995	76 miljoner franska franc

Denna ersättning beräknas på ett sätt som skall ge La Poste anledning att främja sitt dotterbolags produkter. La Poste genomför i detta avseende regelbundna reklamkampanjer.

Detta förfarande ändrades 1993. Ersättningen utgörs numera av en fast del i form av en årlig ersättning på 25 miljoner franska franc för försäljningsnätets kostnader och en rörlig del i form av provision på SFMI-Chronoposts försäljning. Dessutom bidrar SFMI-Chronopost sedan 1994 till kostnaderna för La Postes distributionsnät (30 miljoner franska franc 1994 och 33 miljoner franska franc 1995).

(^{*}) Affärshemlighet.

- 3) *Nyttjande av La Postes fordon som reklambärare* för SFMI-Chronoposts verksamhet.

- 4) *Tillgång till reklamtid hos Radio France*. SFEI menar att SFMI-Chronopost har fått reklamtid för sin produkt Skypack hos Radio France till fördelaktiga villkor.

- 5) *Skatte- och tullförmåner samt andra förmåner*. SFEI hävdar att La Poste var undantaget från löneskatt fram till oktober 1994, vilket skulle motsvara ett stöd på 457 miljoner franska franc under 1994. Vidare menar SFEI att La Poste är undantaget från stämpelskatt, vilket skulle motsvara ett stöd på 800 miljoner franska franc per år. SFMI-Chronopost skulle ha kunnat dra nytta av dessa fördelar genom den verksamhet man lagt ut på La Poste. Dessutom skulle SFMI-Chronopost enligt klaganden åtnjuta en privilegierad tullbehandling, olik den som tillämpas för privata företag. Man skulle också enligt klaganden få stöd från Bureau d'échange français (det franska handelskontoret), som handlägger tullbehandlingen av SFMI-Chronoposts försändelser. Slutligen anser SFEI att SFMI-Chronopost har dragit nytta av den investering på 1,2 miljarder franska franc som La Poste gjorde 1995 för att konstruera plattformar för hantering av paketpost.

E. Klagandens argument

SFEI:s huvudargument kan sammanfattas enligt följande:

- Det logistik- och försäljningsstöd som La Poste har gett SFMI-Chronopost innehåller statligt stöd motsvarande totalt 1 516 miljoner franska franc under perioden 1986–1991.

Detta stöd motsvaras av skillnaden mellan det normala priset för logistikstödet och den ersättning som SFMI-Chronopost faktiskt har betalat till La Poste. Klaganden, som grundar sig på sin egen tolkning av domstolens prejudicerande dom i ovannämnda mål "La Poste", menar att det normala marknadspriset är det pris som ett företag "som agerar under normala marknadsvillkor skulle kunna begära för aktuella tjänster. De skalfördelar som La Poste åtnjuter till följd av sin monopolställning kan här inte beaktas eftersom det är just dessa som ligger bakom konkurrensstörningen".

I Bain-studien värderas det stöd som har erhållits i form av logistikstöd till 1 048 miljoner franska franc (725 miljoner franska franc för den internationella verksamheten) under perioden 1986–1991. Denna värdering grundar sig på två metoder, värdering enligt

"marknadspris" och en metod där man jämför uppskattade kostnader för SFMI-Chronopost med de faktiska kostnaderna för en grupp konkurrenter. Den första metoden består i att beräkna kostnaderna för logistikstödets huvudsakliga beståndsdelar (löner och hyra) och sedan dra av det pris som faktiskt har betalats av SFMI-Chronopost. Denna metod gör det möjligt att bedöma den kostnad som ett företag skulle få bära för att skapa och driva ett nät motsvarande La Postes. Den andra metoden grundar sig bara på SFMI-Chronoposts internationella verksamhet. Enligt denna värderas stödet till 725 miljoner franska franc.

När det gäller försäljningsstödet värderar SFEI mottaget stöd till 468 miljoner franska franc (126 miljoner för den internationella verksamheten) för perioden 1986–1991. En del av detta stöd – 230 miljoner franska franc – motsvarar skillnaden mellan de belopp som faktiskt har betalats av SFMI-Chronopost för de säljstödande aktiviteter som La Poste har genomfört till den förstnämnda fördel och det belopp som de privata företagen inom SFEI har satt av för marknadsföring (20 % av omsättningen under de första åren och därefter 6 %). 38 miljoner utgörs av stöd i form av att La Poste 1986 gratis förde över sina Postadex-kunder till SFMI-Chronopost (stödet i fråga motsvarar omsättningen för Postadex under 1985). Slutligen utgörs 200 miljoner franska franc av det stöd som är följden av SFMI-Chronoposts privilegierade tillgång till La Postes kassor. Det kan här noteras att varken klaganden eller Bain-studien förklarar hur man har beräknat den sista siffran.

Som stöd för sitt resonemang lägger man i Bain-studien fram ett antal förklaringar som man anser bevisar att SFMI-Chronopost åtnjuter ett statligt stöd. Man understryker att SFMI-Chronopost har haft en onormalt snabb tillväxt under perioden 1986-1991, en tillväxt vars senare inbromsning skulle bero på ett minskat stöd från La Poste. Dessutom har SFMI-Chronopost en mer fördelaktigt sammansatt balansräkning än sina konkurrenter, och avkastningen på La Postes investering i SFMI-Chronopost är synnerligen hög.

- Kommissionen borde mot bakgrund av artiklarna 92 och 93 undersöka övriga av ovan nämnda åtgärder (betalningsfrister, nyttjande av La Postes fordon, en förmånlig tillgång till reklamtid hos Radio France, skatte- och tullförmåner samt nyttjande av plattformar för hantering av paketpost), vilka i samma grad utgör ett särskilt stöd till SFMI-Chronopost. Kommissionen borde också granska den tullbehandling som tillämpas för SFMI-Chronopost och La Poste likaväl som det skattesystem som tillämpas för La Poste i fråga om löne- och stämpelskatt. Varje fördel som beviljas moderbola-

get skulle i själva verket innebära fördelar för dotterbolaget. Sådana fördelar skulle ha som effekt att minska La Postes kostnader och medge denna att tillhandahålla sitt stöd till ett lägre pris.

F. De franska myndigheternas svar

Frankrike förkastar alla påståenden från SFEI som helt ogrundade.

Rent allmänt har La Poste genom att skapa och driva dotterbolaget SFMI-Chronopost uppträtt som en privat investerare i en marknadsekonomi. Efter två år, det vill säga efter dotterbolagets uppbyggnadsfas, har alla kostnader för stöd täckts till fullo och investeringen har visat sig vara fullständigt lönsam. La Postes uppträdande kan jämföras med hur ett förvaltningsbolag eller en företagskoncern skulle uppträda om de följer en strukturell, övergripande eller sektoriell politik, styrd av möjligheterna till en långsiktig lönsamhet. Som stöd för sin syn har Frankrike lagt fram detaljerade upplysningar rörande perioden 1986–1995. Dessa upplysningar handlar framför allt om ersättningen för logistik- och försäljningsstödet samt om SFMI-Chronoposts ekonomiska resultat under denna period.

Frankrike har dessutom framfört följande synpunkter:

- När det gäller frågan om tullbehandling svarar Frankrike att SFMI-Chronopost sedan februari 1987 ombesörjer all sin tullbehandling i sin egen terminal för internationell befördran, utan att någonsin ha vänt sig till någon av La Postes terminaler, i motsats till vad klaganden påstår. Dessutom omfattas SFMI-Chronopost av allmänna tullbestämmelser. Före detta datum (det vill säga april 1986–februari 1987) ombesörjde La Poste tullformalitetserna för SFMI-Chronoposts internationella verksamhet, utan att den senare drog några som helst fördelar av detta.
- När det gäller de betalningsfrister som har beviljats SFMI-Chronopost svarar Frankrike att dessa syftade till att kompensera SFMI-Chronopost för vinstförluster till följd av fördröjningar i fråga om överföring av medel som La Poste inkasserat för SFMI-Chronoposts räkning. Dessa fördröjningar, som har bokföringstekniska orsaker, var i genomsnitt längre än de betalningsfrister som beviljats SFMI-Chronopost. Som exempel kan nämnas att den genomsnittliga fördröjningen i fråga om överföringen av inkasserade medel under 1989 var 132 dagar jämfört med den betalningsfrist på 105 dagar för SFMI-Chronopost. Sedan 1992 tillämpar La Poste en kortare betalningsfrist för de månatliga fakturorna till SFMI-Chronopost. Om förfallodagen inte respekteras kan La Poste utöver huvudbeloppet begära dröjsmålsränta.

- När det gäller det villkor som ägarna till samriskföretaget GDEW har förbundet sig att följa, understryker Frankrike för det första att man har kunnat bevisa att det inte förekommer några korssubventioner till förmån för SFMI-Chronopost. För det andra har La Poste till dags dato inte fått någon förfrågan om tillträde till dess nät.

- När det gäller att följa rekommendationen i kommissionens beslut om La Postes konkurrensutsatta verksamheter⁽⁵⁾, påpekar Frankrike att posten efter 1995 har förbättrat sitt bokföringssystem. I La Postes redovisning skiljer man på följande områden: postverksamhet, finansiell verksamhet, postkontorsnätet (med kontor som är öppna för allmänheten), serviceverksamhet och strukturell verksamhet. Konkurrensverket har granskat La Postes redovisningssystem och bekräftar att den valda metoden är godtagbar. Verket kom fram till att La Postes bokföring medger att man antar att det inte förekommer några korssubventioner.

- När det gäller försäljningsstödet påpekar Frankrike att SFMI-Chronopost organiserar sina egna reklamkampanjer, oberoende av dem som La Poste organiserar. Nyttjandet av La Postes fordon som reklambärare för SFMI-Chronopost är mycket begränsat eftersom det bara sker i mån av tillgängligt utrymme.

- När det gäller reklamsändringarna hos Radio France hävdar Frankrike att SFMI-Chronopost har betalat marknadsmässiga priser för reklamen för sin produkt Skypack och att denna kampanj inte har fått något stöd från La Poste. SFMI-Chronopost vände sig till en reklambyrå, som i sin tur anlät sex radiostationer — däribland Radio France. Det var denna reklambyrå som förhandlade fram och ingick kontrakt med radiostationerna för SFMI-Chronoposts räkning.

- När det gäller löne- och stämpelskatt förklarar Frankrike att SFMI-Chronopost omfattas av samma skattesystem som sina privata konkurrenter. Däremot omfattas La Poste av ett särskilt skattesystem, som är mindre förmånligt än det allmänna system som tillämpas för privata företag. Dess verksamhet är befriad från mervärdesskatt i enlighet med artikel 13 A.1 a i rådets direktiv 77/388/EEG⁽⁶⁾ (det sjätte direktivet om mervärdesskatt). Posten kan inte dra av utgående mervärdesskatt för sina inköp eller erhålla återbäring av mervärdesskatt. Privata företag, som är förpliktade att betala mervärdesskatt, kan däremot dra av all utgående mervärdesskatt. La Poste är numera förpliktad att betala löneskatt, en skatt som ersätter mervärdesskatt och

som de privata företagen inte behöver betala. När det gäller plattformarna för hantering av paketpost har Frankrike meddelat kommissionen att de inte används för expediering av SFMI-Chronoposts försändelser.

II. BEDÖMNING

Enligt artikel 92.1 i fördraget och artikel 61.1 i EES-avtalet "är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilka slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen, genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna."

I fördraget och EES-avtalet fastslår man principen om neutralitet visavi ägarförhållanden i medlemsstaterna och principen om lika behandling av offentliga och privata företag (artiklarna 222 och 90 i fördraget och artiklarna 125 och 59 i EES-avtalet). Enligt dessa principer kan kommissionen i sina handlingar varken främja eller motverka offentliga företag, särskilt inte när man granskar en verksamhet mot bakgrund av artikel 92 i fördraget och artikel 61 i EES-avtalet.

I det här fallet är det lämpligt att skilja på två typer av åtgärder:

- Att La Poste i egenskap av underleverantör till SFMI-Chronopost tillhandahåller tjänster i form av logistik och försäljningsstöd.
- Speciella åtgärder, såsom fördelaktiga villkor för reklamsändningar hos Radio France och skatte- och tullförmåner.

När det gäller den första typen av åtgärder kan man för det första konstatera att Frankrike har kunnat påvisa att den totala ersättning som SFMI-Chronopost har betalat för det logistikstöd som La Poste har tillhandahållit överstiger de totala rörelsekostnaderna för detta stöd under perioden 1986–1995.

Eftersom La Postes avgifter för marknadsföringsaktiviteter ingår i rörelsekostnaderna, täcker den ersättning som SFMI-Chronopost har betalat också dessa kostnader. De fasta kostnaderna har fördelats i proportion till den andel av La Postes verksamhet som har utförts till förmån för dotterbolaget.

För perioden 1986–1991 anser kommissionen att beräkningen av avgifterna genom "retrospektion" med utgångspunkt i de reella enhetskostnaderna under 1992 är en säker och försiktig metod. Produktionskedjans struktur var

⁽⁵⁾ Se fotnot 2.

⁽⁶⁾ EGT L 145, 13.6.1977, s. 1.

1992 mer komplex och sofistikerad (och därmed också kostsammare) är under de första fem verksamhetsåren. Genom den "retrospektiva" metoden får man sålunda siffror som i frånvaro av varje antydan om motsatsen inte kan understiga La Postes reella kostnader under perioden 1986 – 1991.

De siffror som Frankrike har redovisat visar att klagandens uppskattning av kostnaderna för logistikstödet (1 048 miljoner franska franc) och för försäljningsstödet (230 miljoner franska franc) är inexakta.

När det gäller logistikstödet anser kommissionen att det är fruktlöst att uppskatta kostnaden för att skapa ett nytt nät (och nödvändiga infrastrukturer) för att ersätta La Postes nät. SFMI-Chronopost har inte något behov att skapa ett nät eftersom detta redan finns. Dessutom måste man vara försiktig vid alla jämförelser med SFMI-Chronoposts privata konkurrenter. Dessa företag har en annorlunda kostnadsstruktur: I motsats till vad som gällde för SFMI-Chronopost under perioden 1986 – 1991 har de integrerade verksamheter med ett eget nät, och de använde sig i ringa omfattning av underleverantörer.

I fråga om försäljningsstödet anser kommissionen att klaganden överskattar kostnaden (230 miljoner franska franc) för de säljfrämjande åtgärder som La Poste har åtagit sig till förmån för sitt dotterbolag. Klaganden beaktar inte SFMI-Chronoposts egna säljfrämjande insatser och överdriver kostnaden för marknadsföringen av dess produkter. Kostnaden för att tillhandahålla utrymme för reklamaffischer samt broschyrer i La Postes kassor måste förmodas vara försumlig. Den enda tänkbara större kostnaden utgörs av den andel av arbetstiden som postkontorens personal ägnar åt att upplysa kunderna om SFMI-Chronoposts produkter och hänvisa dem till företagets affärsrepresentanter. Med tanke på det stora urvalet av tjänster som denna personal tillhandahåller och det faktum att SFMI-Chronoposts tjänster är av samma typ, är det även i detta fall föga troligt att kostnaden skulle vara särskilt stor. I vilket fall som helst talar de siffror som Frankrike har lagt fram mot klagandens uppskattning.

När klaganden talar om försäljningsstöd anser kommissionen att man inte bara avser direkta säljstödande aktiviteter, utan även att SFMI-Chronopost mer allmänt använder sig av La Postes märkesnamn.

När det gäller nyttjandet av La Postes märkesnamn bör man komma ihåg att klaganden värderar stödet till 38 miljoner franska franc för Postadex och till 200 miljoner franska franc för de förmånliga villkoren för tillträde till La Postes nät. Kommissionen anser att värderingen av dessa former av försäljningsstöd från La Poste till sitt dot-

terbolag är mycket subjektiv. Försäljningsstödet inbegriper nyttjande av La Postes goodwill (famför allt genom att man fört över Postadex-kunderna till SFMI-Chronopost), vilket utgör ett immateriellt stöd. Varje relation inom en företagskoncern ger dotterbolagen möjlighet att få tillgång till moderbolagets kunder och goodwill. Att man har fört över Postadex-kunderna till SFMI-Chronopost är logiskt eftersom man skapat detta dotterbolag för att det skall ansvara för La Postes verksamhet inom området expresspost, och därmed också Postadex. Kommissionen anser därför inte att överföringen av kunder – som inte inbegriper några ekonomiska fördelar för SFMI-Chronopost – utgör ett statligt stöd till förmån för den sistnämnda.

I sitt tidigare nämnda prejudicerande beslut ansåg domstolen att "tillhandahållandet av logistiska och kommersiella tjänster utan normalt vederlag av en offentlig verksamhet till sina privaträttsliga dotterbolag, vilka bedriver verksamhet som är öppen för fri konkurrens, kan anses utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 92 i fördraget" (7). Domstolen kom fram till slutsatsen att "en offentlig verksamhets tillhandahållande av logistiska och kommersiella tjänster till sina privaträttsliga dotterbolag, vilka bedriver verksamhet som är öppen för fri konkurrens, kan utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 92 i fördraget, om den ersättning som utges för dessa tjänster är lägre än den som skulle ha utgått enligt normala marknadsvillkor." (8)

Enligt generaladvokatens slutsatser i mål La Poste föreligger statligt stöd om stödet har getts till företaget i fråga "på mer fördelaktiga ekonomiska villkor än företaget skulle kunna erhålla från en jämförbar privat investerare... För att avgöra om det rör sig om en subvention är det enligt min mening nödvändigt att ta hänsyn till om en privat investerare skulle nöja sig med det vederlag som erlades för tjänsterna, med hänsyn till sådana faktorer som kostnaden för att tillhandahålla tjänsten, investeringens betydelse för företaget och dess avkastning, betydelsen av företagets verksamhet för hela investeringsgruppen, villkoren på marknaden i fråga samt den period som tjänsten tillhandahålls." (9)

Enligt klaganden framgår det av domstolens dom att kommissionen för att avgöra huruvida det förekommer statligt stöd bör undersöka om SFMI-Chronopost har betalat ett "normalt marknadspris" för de tjänster i form av logistik- och försäljningsstöd som La Poste har tillhanda-

(7) Dom "La Poste", se fotnot 4, punkt 57 i motiveringen.

(8) Dom "La Poste", se fotnot 4, punkt 62 i motiveringen.

(9) Generaladvokat Jacobs slutsatser i mål "La Poste", se fotnot 4, punkt 61.

hållit. Klaganden ger inte någon exakt definition på begreppet normalt marknadspris, men man kan från dennes resonemang dra slutsatsen att det rör sig om det pris som ett jämförbart privat företag skulle begära för att tillhandahålla samma tjänster till ett företag som inte ingår i samma koncern. Detta pris bör inbegripa ersättning för tillträdet till postkontorsnätet.

Klaganden hävdar att kommissionen inte bör beakta koncernens strategiska intressen eller de stordriftsfördelar som följer av SFMI-Chronoposts privilegierade tillgång till La Postes nät och anläggningar. Enligt klaganden skulle sådana villkor i detta fall inte komma in i bilden eftersom La Poste har en monopolställning. SFMI-Chronopost borde bära de kostnader som en privat investerare skulle ha för att skapa ett nät likvärdigt med La Postes.

Klaganden resonerar i grunden fel när man tolkar domstolens dom.

Domstolens rättstillämpning antyder inte i något stycke att kommissionen skall bortse från strategiska överväganden eller samverkansvinster som följer av att La Poste och SFMI-Chronopost ingår i samma koncern. Strategiska överväganden, såsom strävandet att gå in på en ny marknad, spelar tvärtom en stor roll när man fattar beslut om investeringar i ett förvaltningsbolag. Denna princip är direkt tillämplig i detta ärende, där man granskar förhållandet mellan ett moderbolag och dess dotterbolag.

Det faktum att det rör sig om samspelet mellan ett företag med monopolställning och ett dotterbolag med en konkurrensutsatt verksamhet spelar inte in i detta fall. Domstolen har aldrig antytt att kommissionen — när man skall avgöra huruvida det förekommer statligt stöd i ett visst fall — skall använda sig av olika metoder beroende på om en av parterna skulle ha en monopolställning eller inte.

Följaktligen bör man ställa sig frågan huruvida villkoren för La Postes och SFMI-Chronoposts mellanhavande är jämförbara med villkoren för ett liknande avtal mellan ett privat moderbolag, som mycket väl kan ha en monopolställning (till exempel genom att ha exklusiva rättigheter), och dess dotterbolag. Man kan inte svara på denna fråga genom att tillämpa det "normala marknadspriset", såsom klaganden anför, eftersom detta kriterium inte beaktar att mellanhavandet rör två företag inom samma koncern. Man bör komma ihåg att domstolen i målet La Poste ansåg att man vid bedömningen av huruvida det förekom-

mer statligt stöd bör undersöka om moderbolaget har erhållit en normal motprestation från sitt dotterbolag.

Kommissionen anser att de interna priser till vilka man utbyter produkter eller tjänster mellan företag i samma koncern inte medför några som helst ekonomiska fördelar om det handlar om priser som är beräknade på grundval av full kostnadstäckning (det vill säga totala kostnader plus avkastning på eget kapital). I detta fall täcker SFMI-Chronoposts betalningar inte de totala kostnaderna under de två första årens drift, men däremot kostnaderna exklusive kostnader för huvud- och regionkontor. Kommissionen anser inte att denna situation är onormal med tanke på att verksamhetsintäkterna från ett nytt företag inom en koncern kan inskränka sig till att täcka de rörliga kostnaderna under startperioden. När företaget väl har etablerat sig på marknaden bör de intäkter det genererar överstiga de rörliga kostnaderna, så att företagen bidrar till att täcka koncernens fasta kostnader. Under de två föresta räkenskapsåren (1986 och 1987) täckte SFMI-Chronoposts betalningar inte bara de rörliga kostnaderna, utan även en del av de fasta kostnaderna (till exempel för lokaler och fordon). Frankrike har påvisat att den ersättning som SFMI-Chronopost har betalat för stödet sedan 1988 täcker alla La Postes kostnader, och att man dessutom har gett ett bidrag till dess avkastning på eget kapital. Följaktligen har posten tillhandahållit logistik- och försäljningsstödet under normala marknadsvillkor, och därmed utgjorde det inte något statligt stöd.

Kommissionen har också undersökt frågan om La Postes uppträdande i egenskap av aktieägare i SFMI-Chronopost är affärsmässigt motiverat mot bakgrund av principen om en privat investerare i en marknadsekonomi. För att slå fast huruvida ett mellanhavande mellan en medlemsstat och ett företag innehåller statligt stöd skall man enligt denna princip undersöka om företaget skulle vara kapabelt att skaffa fram erforderliga medel på den privata kapitalmarknaden. För att fastställa huruvida La Poste har uppträtt som en privat investerare i en marknadsekonomi bör kommissionen undersöka moderbolagets avkastning i form av utdelning och kapitalökning.

Det föreligger inget statligt stöd om investeringens internränta överstiger företagets kapitalkostnad (det vill säga den normala avkastning som en privat investerare skulle kräva under liknande förhållanden, vilken används som kalkylränta). För att beräkna internräntan har kommissionen å ena sidan beaktat La Postes kapitaltillskott under 1986 och å den andra utdelningarna från SFMI-Chronopost under perioden 1986–1991 och värdet på detta företag 1991. Kommissionen har beräknat detta värde enligt

gängse metoder för investeringskalkyler genom att tillämpa en koefficient på de nettokassaflöden som företaget genererade under detta år. Denna koefficient är en funktion av nettokassaflödenas genomsnittliga ökningstakt (10 %, vilket motsvarar den förväntade tillväxten på den franska marknaden för expresspost i slutet av 1991) och tillämpad kalkylränta (13,91 %). Denna motsvarar avkastningskravet på det egna kapitalet⁽¹⁰⁾. Kommissionen har använt sig av följande formel:

$C/r-g$

Där

C representerar nettokassaflödena 1991

r kalkylräntan och

g marknadens tillväxt.

På denna grund värderade kommissionen SFMI-Chronopost till 564 miljoner franska franc i slutet av 1991. Denna siffras tillförlitlighet styrks av det belopp på 180,4 miljoner franska franc som GDEW betalade i juni 1992 för förvärvet av SFMI-Chronoposts internationella gren, och som utgjorde ungefär en tredjedel av den totala verksamheten (180,4 miljoner franska franc \times 3 = 541,2 miljoner franska franc).

Kommissionens analys täcker perioden 1986–1991 (det vill säga perioden innan man överlät SFMI till GDEW). Det rör sig om startperioden under vilken SFMI-Chronopost enligt klaganden erhöll de högsta stödbeloppen.

Kommissionen har beräknat internräntan och jämfört den med SFMI-Chronoposts egna kapitalkostnad för 1986 (13,65 %)⁽¹¹⁾, det år då företaget grundades och inledde sin verksamhet. Detta gör det möjligt för kommissionen att bekräfta om investeringens avkastning i sin helhet var tillräcklig. Den internränta som kommissionen har räknat fram överstiger vida kapitalkostnaden för 1986. De finansiella transaktioner som ägde rum mellan La Poste och SFMI-Chronopost under perioden 1986–1991 innehöll därmed inga inslag av stöd. Denna slutsats gäller i än högre grad för åren efter 1991, då utdelningsbeloppen översteg tidigare nivåer.

Kommissionen har tidigare uttryckt att man inte delar klagandens syn, enligt vilken SFMI-Chronopost bör betala ersättning för att få tillgång till moderbolagets nät och goodwill. I vilket fall som helst kvarstår slutsatsen att det affärsmässiga förhållandet mellan La Poste och dess dotterbolag är motiverat ur affärsmässig synvinkel, även om man beaktar det stöd som denna tillgång enligt klaganden skulle utgöra (238 miljoner franska franc). För att försäkra sig om detta har kommissionen beräknat den totala in-

ternräntan för La Postes investering i sitt dotterbolag. För denna kalkyl har kommissionen dels beaktat kapitaltillskottet och La Postes kostnader för att tillhandahålla detta stöd, dels utdelningar, dotterbolagets värde 1991 och den ersättning som har betalats för stödet. Kommissionen har betraktat beloppet på 38 miljoner franska franc – motsvarande den kostnadsfria överlåtelsen av Postadex – som ett tillskott av eget kapital, vilket ägde rum 1986, och beloppet på 200 miljoner franska franc, som betalades 1986, som en engångsersättning för tillträdet till La Postes nät under perioden 1986–1991⁽¹²⁾. Kommissionens kalkyl visar att internräntan förblir högre än kapitalkostnaden 1986 även om man beaktar dessa belopp.

När det gäller tullbehandling har Frankrike informerat kommissionen om att SFMI-Chronopost sedan den 4 februari 1987 ombesörjer tullbehandlingen av sina försändelser i en egen terminal för internationell befördran och att företaget omfattas av de normala tullbehandlingsreglerna för privata företag (se ovan). Före detta datum ombesörjde La Poste SFMI-Chronoposts tullbehandling. SFMI-Chronoposts försändelser har därför inte varit föremål för något specialsystem förutom under perioden april 1986 (då företaget inledde sin verksamhet) fram till februari 1987. Kommissionen har bekräftat att SFMI-Chronopost inte åtnjöt någon särskild ekonomisk fördel på bekostnad av offentliga resurser under den tillfälliga tillämpningen av detta specialsystem. Dessutom visar inte någon av de upplysningar som har kommit kommissionen tillhanda att SFMI-Chronopost skulle ha åtnjutit några som helst ekonomiska fördelar till följd av tillämpningen av specialsystemet under dess första verksamhetsmånader. Även om specialsystemet för La Poste skulle vara mer fördelaktigt än det normala tullsystemet (genom att tullbehandlingen sker snabbare), så skulle de fördelar som SFMI-Chronopost åtnjöt i vilket fall som helst vara mycket blygsamma eftersom dess verksamhetsnivå var mycket låg vid denna tidpunkt. Under 1986 (det första verksamhetsåret) uppgick omsättningen för SFMI-Chronoposts internationella verksamhet, som inleddes i oktober samma år, till ungefär 2,9 miljoner franska franc före skatt, vilket motsvarar befördran av 10 500 försändelser. Av dessa var bara 15 % skattepliktiga, vilket innebär att ungefär 1 600 försändelser tullbehandlades. Övriga objekt var icke skattepliktiga försändelser som, med tanke på deras blygsamma värden, var undantagna från normal tullbehandling.

När det gäller övriga punkter som kommissionen tog upp i samband med inledandet av förfarandet enligt artikel 93.2 och de argument som lagts fram av klaganden kommer kommissionen fram till följande slutsatser.

⁽¹⁰⁾ Källa: Eurostat och franska finansföreningen.

⁽¹¹⁾ Källa: Eurostat och franska finansföreningen.

⁽¹²⁾ Övriga skattningar från SFEI (det vill säga 1 048 miljoner franska franc för logistikstödet och 230 miljoner franska franc för försäljningsstödet) kan inte tas i beaktande eftersom det har bevisats att de är inexakta (se ovan).

Vad gäller de villkor som La Poste har förbundit sig att följa då samriskföretaget GDEW godkändes, har kommissionen kunnat slå fast att det inte har förekommit något som helst statligt stöd till SFMI-Chronopost. Frankrike har också informerat kommissionen om att La Poste inte har fått någon förfrågan om tillträde till dess nät. SFEI medger också att man inte känner till någon sådan förfrågan till La Poste. SFEI:s medlemsföretag har samordnat sin verksamhet och är inte intresserade av att få tillträde till La Postes nät.

I fråga om påstådda skattebefrielser konstaterar kommissionen för det första att SFMI-Chronopost är ett vanligt företag och att det omfattas av samma skattesystem som dess privata konkurrenter. Kommissionen har i detta fall kontrollerat huruvida SFMI-Chronopost har åtnjutit några som helst fördelar — direkta eller indirekta — i fråga om stämpel- och löneskatt. Vad gäller stämpelskatt har Frankrike informerat kommissionen om att SFMI-Chronoposts försändelser är föremål för stämpelskatt oavsett om de befordras av La Poste eller inte. SFMI-Chronopost åtnjuter på denna punkt därmed inte någon fördelaktig behandling eller ekonomisk fördel jämfört med sina konkurrenter.

När det gäller löneskatt är klagandens påstående att La Poste fram till oktober 1994 var befriat från sådan skatt ogrundat. Innan dess omfattades La Poste av en reducerad skattesats på 4,25 %. Den årliga skatt som La Poste betalade varierade mellan 1 049 miljoner franska franc 1986 och 1 136 miljoner franska franc 1990. Sedan oktober 1994 tillämpas den normala skattesatsen på 9,25 %. I vilket fall som helst har La Poste inom området paketpost (som inbegriper expresspost) alltid omfattats av skattevillkor som är mindre fördelaktiga än det allmänna skattesystemet. Enligt artikel 13 A.1 a i det sjätte direktivet om mervärdesskatt är La Postes verksamhet befriad från mervärdesskatt. La Poste betalar mervärdesskatt på sina inköp utan att kunna dra av eller få tillbaka erlagd mervärdesskatt. Istället — och i motsats till vanliga företag som är förpliktade att betala mervärdesskatt — skall La Poste betala löneskatt, vilken ersätter mervärdesskatten. La Postes skattebörda är därför tyngre än de vanliga företagens, oavsett om den löneskatt man erlägger är reducerad eller inte.

Frankrike har påvisat att La Poste under 1993 (det vill säga året innan man införde den normala skattesatsen) missgynnades jämfört med de företag som omfattades av det allmänna skattesystemet. La Poste betalade 78 miljoner franska franc i löneskatt och 274 miljoner franska franc i icke återvinningsbar mervärdesskatt. La Postes omsättning inom området paketpost uppgick 1993 till 5 465 miljoner franska franc. 83,4 % av dess kunder var förpliktade att betala mervärdesskatt, medan 16,6 % var befriade från mervärdesskatt. Det framgår av de franska myndigheternas kalkyl att La Poste åtnjöt en teoretisk fördel när det gäller de kunder som är befriade från mervärdesskatt (fördelen är teoretisk eftersom det rör sig om ett marknadssegment som inte har exploaterats av La Postes konkurren-

ter). Å andra sidan upplever La Poste en nackdel, som kan värderas till 278 miljoner franska franc, när det gäller kunder som är förpliktade att betala mervärdesskatt. I nettotermerna blir resultatet av befrielsen från mervärdesskatt och löneskatten en ekonomisk nackdel på minst 174,6 miljoner franska franc. År 1993 var ett normalår vad gäller La Postes verksamhetsvolym och utgifter, och de slutsatser man kan dra för detta år gäller också för övriga år före 1994. La Poste har därmed inte åtnjutit några särskilda fördelar som SFMI-Chronopost skulle ha kunnat få del av.

När det gäller betalningsfrister nöjer sig kommissionen med de upplysningar som Frankrike har lagt fram. Enligt dessa står det klart att SFMI-Chronopost inte har åtnjutit några som helst fördelar på denna punkt.

Vad gäller nyttjandet av La Postes fordon som reklambärare anser kommissionen att detta utgör en del av det försäljningsstöd som La Poste har gett SFMI-Chronopost. De synpunkter som tidigare lagts fram i fråga om försäljningsstödet gäller också på denna punkt.

I fråga om reklamsändningar i Radio France har kommissionen inte tillgång till några som helst bevis för att SFMI-Chronopost skulle ha betalat ett lägre pris än gängse marknadspris för sin reklam för Skypack. Det framgår av upplysningarna från Frankrike att SFMI-Chronopost inte har åtnjutit någon specialbehandling.

När det gäller plattformarna för hantering av paketpost deklarerar Frankrike att SFMI-Chronoposts försändelser inte har befordrats via dessa anläggningar. SFMI-Chronopost åtnjuter följaktligen inte någon fördel till följd av denna investering.

Vad gäller rekommendationen i kommissionens beslut om La Postes konkurrensutsatta verksamheter är kommissionen tillfreds med den allmänna metodik och de principer på vilka La Poste grundar sin redovisning. Genom att dessa principer tillämpas på ett riktigt sätt garanterar man överskådlighet och medger kontroll av att det inte förekommer några korssubventioner mellan La Postes olika verksamhetsområden.

HÄRMED FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det logistik- och försäljningsstöd som La Poste har gett sitt dotterbolag SFMI-Chronopost, övriga ekonomiska transaktioner mellan de två företagen, förhållandet mellan SFMI-Chronopost och Radio France, det tullsystem som tillämpas på La Poste och SFMI-Chronopost, det system för löne- och stämpelskatt som tillämpas på La Poste samt dess investeringar på [...] (*) i plattformar för hantering av paketpost utgör inte statligt stöd till förmån för SFMI-Chronopost.

(*) Affärshemlighet.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Frankrike.

Utfärdat i Bryssel den 1 oktober 1997.

På kommissionens vägnar

Marcelino OREJA

Ledamot av kommissionen
